

ВИЛЕНСКІЙ ВѢСТНИКЪ

ОФИЦІАЛЬНАЯ

ГАЗЕТА

№

27.

KURJER WILENSKI.

GAZETA URZĘDOWA.

Вильна. ВТОРНИКЪ, 8-го Апрѣля. — 1847 — Wilno. WTOREK, 8-go Kwietnia.

ВНУТРЕННІЯ ИЗВѢСТІЯ.

Санктпетербургъ, 28-го Марта.

Высочайшими Грамотами, 6-го, 7-го и 8-го Марта, Всемилостивѣйше пожалованы Кавалерами: Ордена Св. Анны 1-й степени, Императорскою Короною украшеннаго, Начальникъ Штаба Отдѣльнаго Сибирскаго Корпуса, Генераль-Маіоръ *Желтужниковъ*, и Св. Станислава 1-й степени: Начальникъ Московско-Варшавскаго шоссе отъ Бобруйска до Брестъ-Литовска, Инженеръ - Генераль - Маіоръ *Берскій*, Начальникъ Главнаго Инженернаго Училища Инженеръ-Генераль-Маіоръ *Долновскій*, и Членъ Общаго Присутствія Контрольнаго Департамента Военныхъ Отчетовъ, Дѣйствительный Статскій Совѣтникъ *Власовъ*.

Высочайшимъ Приказомъ 6-го Марта, по Гражданскому Вѣдомству, Всемилостивѣйше произведены, за выслугу лѣтъ, Волинской Казенной Палаты: изъ Титулярныхъ Совѣтниковъ въ Коллежскіе Ассесоры — Бухгалтеръ *Яворскій*, и изъ Коллежскихъ Секретарей въ Титулярные Совѣтники: Контролеръ *Ваниковскій* и Секретарь *Ежовскій*.

WIADOMOŚCI KRAJOWE.

St. Petersburg, 2-go Kwietnia.

Przez Najwyższe Dyplomata, z d. 6, 7 i 8 Marca, Najłaskawiej mianowani zostali Kawalerami: Orderu Św. Anny 1-jej klasy, z Koroną Cesarską, Naczelnik Sztabu Korpusu Oddzielnego Sybirskiego, Jenerał-Major *Żemczużnikow*, i Sw. Stanisława 1-jej klasy: Naczelnik Moskiewsko-Warszawskiego Szosse od Bobrujska do Brześcia Litewskiego. Jenerał-Major Inżynieryi *Berski*; Naczelnik Głównej Szkoły Inżynieryjnej, Jenerał-Major Inżynieryi *Łomnowki*, i Członek Ogólnego Prezydium Departamentu Kontrolowego Obrachunków Wojennych, Rzeczywisty Radzca Stanu *Własow*.

— Przez Najwyższy Rozkaz Dzienny, w Wydziale Cywilnym, 6 Marca, Najłaskawiej zostali mianowani za wysługę lat, Wołyńskiej Izby Skarbowej: Radzca Honorowy, Buchhalter *Jaworski*, Kollegialnym Assesorem, i Kollegialni Sekretarze: Kontroler *Wanikowski* i Sekretarz *Jeżowski*, Radzcami Honorowymi.

СМѢСЬ.

Составъ и порядокъ совѣщаній Общаго Прусскаго Сейма.

По силѣ королевскаго манифеста отъ 3 Февраля, Общій Сеймъ Штатовъ Прусскаго Королевства, будетъ состоять: 1) изъ сословія Вельможъ (*Herrenstand*) и 2) изъ депутатовъ отъ сословія: дворянскаго, городского и сельскаго, избранныхъ на провинціальныя Сеймы, соединеніе коихъ въ одно цѣлое составляетъ Общій Сеймъ.

Сословіе Вельможъ составляютъ: Принцы крови, по достиженіи совершеннолѣтія, старинныя такъ называемыя германскія Государственныя Штаты (*Reichständ*), то есть князья и графы, призванныя въ составъ провинціальныхъ сеймовъ, силезскіе князья и вельможи (*Standesherren*), а также всѣ князья, графы и вельможи, пользующіеся правомъ полнаго или собирательнаго голоса на которомъ либо изъ восьми провинціальныхъ сеймовъ. — Образованіе и усиленіе Сословія Вельможъ, предоставлено дальнѣйшему распоряженію Короля.

Депутаты отъ дворянства, городовъ и сельскихъ обществъ, изъ всѣхъ восьми провинцій Государства,

ROZMAITOŚCI.

SKŁAD I SPOSÓB OBRADOWANIA OGÓLNEGO SEJMU PRUSKIEGO.

Według brzmienia Patentu (manifestu) Królewskiego z d. 3 lutego, Sejm Ogólny Stanów Królestwa Pruskiego, składać się ma: 1) ze Stanu Magnatów (*Herrenstand*), i 2) z Deputowanych od Stanów: szlacheckiego, miejskiego i wiejskiego, wybranych na Sejmy Prowincjonalne, których połączenie w jedno stanowi właśnie Sejm Ogólny.

Stan Magnatów składają: Xiążęta krwi, po dójściu do pełnoletności. Dawniejsze tak zwane niemieckie Stany Państwa (*Reichstände*), to jest Xiążęta i Hrabiowie, powołani do składu Sejmów Prowincjonalnych. Szlasy Xiążęta i Magnaci (*Standesherren*), oraz wszyscy Xiążęta, Hrabiowie i Magnaci, mający z prawa głos pełny lub zbiorowy na którymkolwiek z ośmiu Sejmów Prowincjonalnych. Organizacya i pomnożenie Stanu Magnatów zostaje do dalszego rozporządzenia Króla.

Deputowani od szlachty, miast i gmin wiejskich, ze wszystkich ośmiu prowincyi Państwa, przybędą na Sejm

Варшава, 29 Марта (10 Апрѣля).

Его Свѣтлость Намѣстникъ Царства Польскаго Г. Генераль-Фельдмаршалъ Князь Варшавскій, возвратился вчера въ Варшаву.

ИНОСТРАННЫЯ ИЗВѢСТІЯ.

П р у с с і я.

Берлинъ, 29 Марта.

Сами-Эффенди, новый турецкій министръ при берлинскомъ дворѣ, за нѣсколько дней предъ симъ, прибылъ сюда изъ Вены, и на дняхъ представить свои вѣрительныя грамоты.

— Бѣлая зала королевскаго замка, въ которой соберутся генеральныя штаты, имѣетъ 105 футовъ длины и 51 ширины; эта зала— величайшая изъ всѣхъ существующихъ въ Берлинѣ; должно однако опасаться, чтобы она не была слишкомъ мала для помѣщенія собранія 617 человекъ, особенно послѣ отдѣленія довольно пространнаго мѣста, назначеннаго для престола, для скамеекъ министровъ, секретарей, стенографовъ и для трибуны. (См. Смсѣ).

— Его Королевское Величество изволилъ назначить Каммергера Ферд. Авг. Рудольфа барона Гиллеръ фонъ Гертингена, маршаломъ провинціальныхъ штатовъ В. Герцогства Познанскаго, а исправляющимъ его должность каммергера графа Илюдора Скоржевскаго.

Ф р а н ц і я.

Парижъ, 29 Марта.

Въ настоящемъ собраніи палаты снова будутъ совѣщаться по проекту закона относительно работы дѣтей на фабрикахъ. Основанія сего проекта получили начало въ 1841 года. Тогда утвержденъ былъ законъ, ограничивающій число часовъ для труда дѣтей. Послѣ четырех-лѣтняго опыта, правительство хотеть измѣнить этотъ законъ съ тою цѣлю, чтобы устранить обнаружившіяся въ немъ неудобства. Вообще признають благотѣльнымъ то правило, по коему дѣти состоятъ подъ покровительствомъ закона; но находятъ также вообще, что законъ 1841 года въ нѣкоторыхъ отношеніяхъ производитъ вредное вліяніе на внутреннюю промышленность, и потому предстоить необходимость въ измѣненіи оного. По опредѣленію сего закона, время труда должно продолжаться 8 часовъ для дѣтей отъ 9 до 12 лѣтъ отъ роду, и 12 часовъ для дѣтей отъ 12 до 16 лѣтъ отъ роду. Нынѣ убѣдились, что, по причинѣ сей системы, изъ большей части фабрикъ удалены дѣти моложе 12 лѣтъ. Во многихъ мануфактурахъ работы дѣтей съ трудами работниковъ зрѣлыхъ лѣтъ состоятъ въ столь тѣсномъ

прибудутъ на общій сеймъ въ томъ же числѣ, въ какомъ участвуютъ въ собраніяхъ провинціальныхъ сеймовъ.

Огнотносительно займовъ и податей, сословіе вельможъ будетъ совѣщаться обще съ депутатами отъ другихъ сословій; по другимъ же дѣламъ— въ особомъ собраніи и.

Для сословія вельможъ, а равно для соединеннаго собранія депутатовъ отъ дворянъ, городовъ и сельскихъ обществъ, Король будетъ назначать особаго маршала, и вице-маршала. Въ случаѣ соединенія сословія вельможъ съ депутатами другихъ сословій, съ цѣлю общаго совѣщанія, маршалъ или вице-маршалъ вельможъ будетъ предводительствовать собраніемъ.

Общему сейму предоставлено право подавать на имя Короля прошенія или жалобы, по предметамъ, касающимся внутреннихъ дѣлъ всего государства или нѣсколькихъ провинцій вмѣстѣ; но прошенія и жалобы по дѣламъ отдѣльныхъ провинцій, должны быть подаваемы провинціальнымъ сеймомъ.

Всѣ прошенія, или жалобы, имѣютъ быть подносимы Королю не прежде, какъ послѣ зрѣлаго обсужденія ихъ въ собраніяхъ (въ собраніи сословія вельможъ и въ собраніи депутатовъ другихъ трехъ сословій) и принятія большинствомъ по крайней мѣрѣ двухъ третей собранія. Однажды отринутое прошеніе, не иначе можетъ быть внесено вторично въ то же самое собраніе или и другое, какъ только при представленіи новыхъ побудительныхъ причинъ.

Warszawa, 19 kwietnia (29 marca).

JO. Xiążę Warszawski, Jeneral-Feldmarszałek, Namiestnik Królestwa, powrócił w dniu wczorajszym z Petersburga do Warszawy.

WIADOMOŚCI ZAGRANICZNE.

P r u s s i j.

Berlin, 29 marca.

Sami-Efendi, nowy Minister turecki przy dworze Berlińskim, przybył tu przed kilku dniami z Wiednia, i w tych dniachъ złożył swe listy wierzytelne.

— Sala Biała zamku królewskiego, gdzie się mają zgromadzić Stany Ogólnego Sejmu, jest najobszerniejszą salą jaką się znajduje w Berlinie: ma 105 stóp długości i 51 szerokości; mimo to, obawiać się jednakъ należy, aby nie była zaszczerpłą na pomieszczenie zgromadzenia 617 osób, mianowicie po odjęciu dość obszernego miejsca, przeznaczonego dla tronu, dla siedzeń Ministrów, Marszałków, Wice-Marszałków, dla Sekretarzy, i na mównicę. (Ob. Rozmaitości).

— Marszałkiem Stanów Prowincjonalnych W. X. Poznańskiego, Jego Królewska Mość raczył mianować Szambelana i właściciela dóbr Ferd. Aug. Rudolfa Barona Hiller von Gärtringen na Beczy; zastępcą zaś jego, Szambelana Hr. Heliodora Skórczewskiego na Prochnowie.

F r a n c y j a.

Paryż, 29 marca.

Na teraźniejszymъ zgromadzeniu Izby naradzać się znowu będą nad projektemъ do prawa względemъ pracъ dzieci w fabrykach. Zasada projektu pochodzi z roku 1841. Wówczas uchwalone zostało prawo, ograniczające liczbę godzin pracy dla dzieci. Po czteroletniemъ doświadczeniu chce teraz rządъ to prawo zmienić, aby niektórymъ niedogodnościom, jakie się wykryły, zaradzić. Powszechnie za dobrą uznają zasadę, która stawia dzieci pod opieką prawa; ale powszechnie także uznają, że prawo z roku 1841 w pewnychъ względachъ szkodliwy wpływ wywiera na przemysłъ krajowy, i dla tego zachodzi potrzeba pewnej w niemъ modyfikacyi. Według tego prawa, czas pracy trwa 8 godzin dla dzieci między 9 i 12 latъ wieku, a 12 godzin dla dzieci w wieku od 12 do 16 latъ. Przekonano się, że przez ten systemъ dzieci niżej latъ 12 wydalone zostały z największej części fabryk. W wielu przemysłachъ praca dziecka z pracą dorosłego znajduje się w takъ ścisłymъ związku, że jedna bezъ drugiej nie może być dalej prowadzoną. Następność była ziadъ taka, że przez ograniczenie pracy dziecka do 8 godzin, i praca dorosłego musiała być ograniczoną do takiejże liczby godzin. Właściciel fabryki ujrzał się

Ogólny w tѣj samѣj liczbie, jakъ na zgromadzenia Sejmów Prowincjonalnychъ.

Względemъ pożyczekъ i podatków, Stanъ Magnatówъ naradzać się będzie wspólnie zъ Deputowanymi od innychъ Stanówъ, w innychъ zaśъ interessachъ w Zgromadzeniu oddzielnemъ.

Dla Stanu Magnatówъ, równie jakъ dla połączonego zgromadzenia Deputowanychъ od szlachty, miastъ i gmin wiejskichъ, Królъ mianować będzie osobnego Marszałka, orazъ zastępcę jego zъ tytułemъ Wice-Marszałka. W razie połączenia się Stanu Magnatówъ zъ Deputowanymi innychъ Stanówъ, w celu wspólnychъ naradъ, Marszałekъ lubъ Wice-Marszałekъ Stanu Magnatówъ przewodniczyć będzie obradomъ.

Ogólnemu Sejmowi służy prawo podawania do Króla petycyi lubъ zażaleń, w przedmiotachъ dotyczącychъ się wewnętrznychъ okoliczności całego Państwa lubъ kilku prowincyi razem; przeciwnie petycye i zażalenia w interessachъ pojedynczychъ tylko prowincyi, podawane być mają, jakъ dotądъ, przezъ Sejmy Prowincjonalne.

Wszelkie petycye lubъ zażalenia, nie wprzódъ mają być podawane Królowi, ażъ w obu Zgromadzeniachъ, (w Zgromadzeniu Stanu Magnatówъ i Zgromadzeniu Deputowanychъ innychъ trzechъ Stanówъ), będą dostatecznie rozważone i przyjęte większością najmniżej dwóchъ trzecichъ części głosówъ. W razie szczerplejszej większości, w obu dwóchъ, lubъ choćby w jednemъ tylko Zgromadzeniu, zdanie mniejszości także podaje się do wiadomości Królewskiej. Petycyę razъ odrzuconą, nie może być podawana powtórnie na témъ samemъ zgromadzeniu Sejmu, ani teżъ na drugimъ inaczej, chyba na nowychъ powodachъ oparta.

соотношении, что один без других не могут быть продолжаемы. Следствием сего было то, что по причине ограничения труда детей до 8 часов, и труды взрослых должны были ограничиться таким же временем. В следствии сего хозяева заводов были поставлены в необходимость, или употребить только молодых людей от 12 до 16 летъ отъ роду, или же лишиться части работ взрослых людей. Естественно, они избрали первое средство, и потому заводы и мастерские закрыты были для детей моложе 12 летъ отъ роду.

— Четыре члена комиссии палаты депутатов, разсматривающей предложение о введении налога на собак, одобряют основную мысль предложения, но требуют из некоторых изменений в нем; итероже остальных членовъ, хотятъ совершенно отринуть предложение. Большинство комиссии, которой поручено исследовать предложение Г. Гле-Визуана о почтовом преобразовании, рѣшило (пятыю голосами противъ четырехъ) принять однообразную письменную таксу въ двадцать сантимовъ для всѣхъ писемъ, пересылаемыхъ внутри Франціи изъ одной конторы въ другую.

— Палата депутатов назначила вчера, большинствомъ 233 голосовъ противъ двухъ 300,000 фр., на исправленіе дороги между Лиономъ и Марселемъ.

— Уже достоверно то, что Королева Христина купила во французскомъ банкѣ трехпроцентныхъ и пятипроцентныхъ рентовъ на 8 миллионъ франковъ.

— Въ *Constitutionnel* утверждаютъ, что графъ Сальванди возведенъ въ герцогское достоинство, и ожидаетъ только случая, чтобы вѣнчался съ новымъ титуломъ.

— Слышно, что принцъ Жуэвильскій намѣренъ посетить Римъ и Неаполь.

— Въ *Union Monarchique* пишутъ, что графъ Брессонъ и графъ Сентъ-Олеръ не возвратятся уже къ своимъ постамъ, что Г. Барантъ будетъ посланникомъ въ Лондонъ, и что вмѣсто его, назначенъ будетъ посланникомъ въ С. Петербургъ гр. Брессонъ, который съ давняго времени старается получить это мѣсто. О назначеніи графа Сентъ-Олера ничего не пишутъ въ этомъ журналѣ.

— На мѣсто умершаго адмирала Массье де Клервалля, назначенъ баронъ де ла Сюсь членомъ совѣта адмиралтейства, и председателемъ коллегіи морскихъ работъ.

— На здѣшнихъ рынкахъ, цѣны на хлѣбъ постоянно понижаются; за самую лучшую пшеницу, которую за двѣ недѣли предъ симъ продавали по 120 и 125 фр., платятъ теперь по 110 и 115 фр.; мука самой лучшей доброты продается по 110 фр. Однако цѣны останутся тѣже по 15 Апрѣля, потому что въ Февралѣ и Мартѣ мѣсяцахъ едѣлава была закупка хлѣба по высшимъ цѣнамъ, пониженіе коихъ будетъ опутительно только во второй половинѣ Апрѣля. Есть надежда, что безпрестанные привозы хлѣба въ Гавръ

Еслибы, при совѣщаніяхъ по какому либо предмету, относительно коего интересы отдѣльныхъ сословій или отдѣльныхъ провинцій разнятся между собою, одно какое либо сословіе или одна провинція считали себя обиженными постановленіемъ большинства обоихъ вышеупомянутыхъ собраний; то по требованію большинства двухъ третей того сословія или той провинціи, послѣдуетъ отдѣльное совѣщаніе, то есть, то сословіе или та провинція совѣтуется отдѣльно по сему предмету и дѣлаетъ особое постановленіе и мнѣніе. Происшедшая такимъ образомъ разница въ мнѣніяхъ, представляется для окончательнаго рѣшенія Королю.

Во всѣхъ совѣщаніяхъ общаго сейма, а также отдѣльныхъ провинцій или сословій, министры, или другіе, назначенные для сего Королемъ, чиновники, имѣютъ право присутствовать и произносить рѣчи. Однако они не участвуютъ въ балотированіи, если не состоятъ членами общаго сейма.

Соединенный Комитетъ Штатовъ, долженствующій заступать мѣсто общаго Сейма, состоитъ изъ комитетовъ провинціальныхъ Штатовъ, и имѣетъ быть созываемъ по крайней мѣрѣ разъ въ каждые четыре года. Король назначаетъ маршала и вице-маршала, подъ предводительствомъ коихъ имѣютъ производиться совѣщанія комитета.

Депутация Штатовъ по дѣламъ государственнаго долга, состоитъ изъ 8 членовъ, по одному изъ каждой

прзето в кониечноси, або уzyć млодых лудзи од 12 до 16 лат, або езеіе робот лудзи dorosłych utracić. Naturalnie wybrano piérwsze, a w skutku tego fabryki i warszaty zamknięte zostały dla dzieci niżej lat 12.

— Czterech członków komisji Izby Deputowanych, rozbiierającj wnioszek o zaprowadzeniu podatku od psów, pochwalają myśl zasadniczą projektu, ale żądają w nim zmian niektórych; pięciu zaś ostatnich członków oświadczyli się za zupełném onego odrzuceniem. — Większość komisji, której zlecono przejrzeć wniosek P. Glais-Bisouia o reformie pocztowej, uchwalila (pięciu głosami przeciwko czterem) przyjąc jednostajną taxę na listy, po 20 centimes (10 groszy) dla wszystkich listów przesyłanych wewnątrz Francji z jednego kantoru do drugiego.

— Izba Deputowanych uchwalila dzisiaj, większością 233 głosów przeciw 2, sumę 300,000 fran. na naprawienie gościńca między Lyonem a Marsylią.

— Od wczoraj nabrała wiary pogłoska, że Królowa Krysztyna zakupila od banku francuzkiego trzy-procentowych i pięć-procentowych rent za 3 milionów franków.

— *Constitutionnel* utrzymuje ciągle, że Hr. Salvandy mianowany został Xięciem i tylko oczekuje stosownej sposobności do wystąpienia z tym nowym tytułem.

— Mówią, że Xiążę Joinville ma zwiedzić Rzym i Neapol.

— *Union Monarchique* donosi, że ani Hrabia Bresson ani też Hrabia St. Aulaire nie powrócą już na swoje posady poselskie, ale że P. Barante będzie posłował w Londynie, miejsce zaś jego w Petersburgu zajmie Hr. Bresson, który oddawna już życzy sobie tego. Jakie będzie przeznaczenie Hr. St. Aulaire o tém pomieniony dziennik nie mówi.

— W miejsce zmarłego Admirała Massieu de Clerval, mianowany został Baron de la Susse członkiem Rady admiralicji, tudzież Prezesem kollegium budowli morskich

— Ceny zboża ciągle spadają na targach tutejszych; najlepszy gatunek pszenicy, który przed dwoma tygodniami sprzedawano po 120 do 125 fr. płacą obecnie po 110 do 115 fr; mąka w najlepszym gatunku spadła na 11 fr. Jednakże ceny chleba pozostaną niezmienné do 15 go kwietnia, z powodu, że w lutym i marcu zakupywano zboże po wyższych cenach. Zniżenie zatem cen zbożowych da się dopiero uczuć w drugiej połowie kwietnia. Spodziewać się jednak należy, że codzienny przywóz zboża do Hawru i

Jeśli by przy naradach nad jakim przedmiotem, względem którego interessa pojedynczych stanów lub pojedynczych prowincyi różnią się pomiędzy sobą, jeden jakikolwiek stan lub prowincya czuły się pokrzywdzonymi przez uchwałę większości obu wyżej wspomnianych Zgromadzeń, natenczas, skoro większość dwóch trzecich części głosów tego stanu lub tej prowincyi zażąda, następuje odosobnienie w obradach; to jest, ów stan lub owa prowincya naradza się osobno nad tymże przedmiotem i stanowi osobną uchwałę lub zdanie. Wynikająca ztąd różnica w zdaniach, przedstawia się na ostateczne rozstrzygnięcie Królowi.

Na wszystkich obradach Ogólnego Sejmu, jako też pojedynczych prowincyi lub stanów, Ministrowie lub inni wyznaczeni przez Króla urzędnicy, mają prawo być obecnymi i zabierać głosy. Nie należą atoli do głosowania, jeżeli nie są przytém członkami Ogólnego Sejmu.

Połączony Komitet Stanów, mający zastępować miejsce Ogólnego Sejmu, składa się z Komitetów Stanów prowincjonalnych, i ma być zwoływany najdalej co 4 lata. Król mianuje Marszałka i Wice-Marszałka, mających przewodniczyć obradom Komitetu.

Deputacja Stanów do interesów długa krajowego, składa się z 8 członków, po jednym z każdej z ośmiu pro-

и Дюнкирхенъ, послужать между тѣмъ къ значительному понижению цѣны.

— Маркизъ Пасторе, одинъ изъ значительнѣйшихъ членовъ легитимистской партіи, прислалъ въ пользу бѣдныхъ Парижа 10,000 фр., отъ имени неизвестнаго благотворителя, проживающаго за границею.

30 Марта.

Въ палатѣ перовъ разсматривали сегодня проектъ постановленія о повышеніи воецислужащихъ чинами; во время преній по сему предмету, возникъ между герцогомъ Неемъ и генераломъ Фабе, личный споръ, дошедшій до весьма колкихъ выраженій. Палата утвердила этотъ проектъ 103 голосами противъ 22.

Въ палатѣ депутатовъ, министръ финансовъ предложилъ проектъ постановленія объ уплатѣ недоимки по Греческому займу; за сѣмъ, по очереди дѣль, палата занималась проектомъ закона о пенсіяхъ.

— Контръ-адмиралъ Лене произведенъ въ вице-адмирала, на вакансію, открывшуюся по смерти П. Массе де Клерваля, а капитанъ Лепредуръ произведенъ въ контръ-адмирала.

— Третьяго дня, получены депеши отъ князи Глюксберга, французскаго повѣреннаго въ дѣлахъ въ Испаніи. Г-нъ Гизо, получивъ эти депеши, немедленно отправился къ Королю, а потомъ имѣлъ аудіенцію у Королевы Христинны. Въ *Patrie* пишутъ, увѣряя, что извѣстіе это почеркнуто изъ достовѣрнаго источника, что въ депешахъ мадридекаго кабинета къ Королевы Христинѣ, просить ея совета по важному вопросу, а именно: устранить ли Королеву, на некоторое время, отъ подписанія декретовъ, предоставя это право ея супругу, по той причинѣ, что Е. В. съ некотораго времени подвержена склонностямъ, которыя, при королевскихъ ея правахъ, могутъ причинить много вреда государству.

— Въ *Union Monarch que* весьма удивляются тому, что въ *Journal des Débats* напечатана статья, въ коей изъясняютъ опасеніе на счетъ будущей жатвы, и предлагаютъ щекотливый вопросъ о привозѣ жизненныхъ припасовъ на будущее время; статья сія произвела на биржѣ панический страхъ. Посему заключаютъ, что министерскій журналъ поступилъ не осторожно и даже опасно, и надѣются, что правительство не оставитъ въ скоромъ времени извѣстить публику о настоящемъ положеніи.

— Министръ земледѣлія и торговли предписалъ всѣмъ префектамъ, пригласить сельскія общества, имѣющія достаточное количество земли, обратиться оную въ нынѣшнемъ году подъ покровъ картофеля и другихъ овощей, дабы доставить занятіе рабочему классу, а потомъ выдавать нуждающимся пособіе натурою.

— О'Коннелъ отправился вчера по желѣзной дорогѣ въ Орлеанъ, въ сопровожденіи своего младшаго

провинціи, избираемыхъ на 6 лѣтъ изъ Штатовъ тѣхъ же провинцій, въ собраніи общаго сейма или въ провинціальныхъ сеймахъ. Она будетъ собираться однажды въ годъ, или же по приглашенію министра внутреннихъ дѣлъ. При всякомъ своемъ собраніи, депутация сія избираетъ президента, коего представляетъ министру внутреннихъ дѣлъ.

Составъ создаваемаго нынѣ, къ 11-му Апрѣля, общаго сейма, въ штатахъ и провинціяхъ слѣдующій.

I. Штатъ вельможъ.

Совершеннолѣтніе Принцы Королев. крови, донныя имѣють голосовъ 10.	
a)	изъ провинціи Прусской — 5.
b)	— Бранденбургской — 11.
c)	— Померанской — 1.
d)	— Силезской — 25.
e)	— Познанской — 4.
f)	— Саксонской — 7.
g)	— Вестфальской — 12.
h)	— Прирейнской — 5.

Итого . гол. — 80.

II. Штатъ дворянъ.

a)	Депутаты изъ провинціи Прусской — 45.
b)	— Бранденбургской — 31.
c)	— Померанской — 24.
d)	— Силезской — 35.
e)	— Познанской — 22.

Dunkierki w tym przeciagu czasu, wpłynie znakomicie na zniżenie cen chleba.

— Jeden ze znakomitszych legitymistów, Margr. Pastoret, nadesłał ubogim miasta Paryża 10,000 fr., w imieniu nieznanego dawcy, zamieszkałego za granicą.

Dnia 30 marca

Izba Parów zajmowała się dzisiaj prawem o posuwaniu wojskowych na wyższe stopnie; śród tych rozpraw przyszło do osobistych sporów między Xięciem Ney a Generałem Fabrym, które się nader cierpkimi słowami zakończyły; poczem Izba przyjęła rzeczony projekt 103 głosami przeciw 22.

— W Izbie Deputowanych, Minister skarbu złożył projekt do prawa o wypłacie zaległości pożyczki Greckiej; następnie, z porządku dziennego, obradowała Izba nad projektem do prawa o pensjach emerytalnych.

— Kontr-Admirał Lainé mianowany został Wice-Admirałem, w miejsce zmarłego P. Massieu de Clerval, a Kapitan Le Prédour, Kontr-Admirałem.

— Onegdaj, nadeszły depesze tu od Xięcia Gliksberg, sprawującego interessa francuzkie w Hiszpanij. P. Guizot, odebrawszy je udał się natychmiast do Króla, a następnie miał posłuchanie u Królowej Krystyny. *Patrie* donosi, jak powiada, z pewnego źródła; że depesze gabinetu Madryckiego do Królowej Krystyny, mają na celu zasiągnięcie jej rady w ważnym wypadku, to jest, w przedmiocie odjęcia Królowej Izabelli na czas niejaki władzy podpisywania dekretów, a udzielenia tego przywileju jej małżonkowi. Rzeczona bowiem Monarchini, od niejakiemu czasu, powzięła skłonności, które w wykonywaniu prerogatywy Królewskiej mogą stać się szkodliwemi dla kraju.

— *Union Monarchique* dziwi się nadzwyczajnie, że *Journal des Débats*, we wczorajszym swoim numerze, wynurzył obawy o przyszłe żniwa i wniósł zbyt drażliwą kwestyą co do przywozu żywności na przyszłość; przez co pomieniony artykuł sprawił trwogę paniczną na giełdzie. Sądzi zatem, że dziennik ministerjalny postąpił sobie w tym przedmiocie nieroztropnie i nader niebezpiecznie; spodziewa się oraz, że rząd o rzetelnym stanie rzeczy niebawem zawiadomi publiczność.

— Minister rolnictwa i handlu zapytał okolicznymi prefektów, azaliby gminy, posiadające dosyć gruntów, nie chciały ich w tym roku obrócić na zasiew kartofli i innych jarzyn, w celu dania zatrudnienia klasom wyrobniczym w chwili obecnej, a później udzielania im zasilku w naturze.

— O'Connell wyjechał wczoraj drogą żelazną do Orlea-

winicy, obieralnych na lat 6, ze Stanów tychże prowincyi, na zgromadzeniu Ogólnego Sejmu lub na Sejmach Prowincjonalnych. Zgromadzać się ma raz do roku, lub ilekroć przez Ministra spraw wewnętrznych zwołana zostanie. Za każdym zgromadzeniem się, wybiera sama z grona swego Prezesa, którego Ministrowi spraw wewnętrznych przedstawia.

Skład zwołanego obecnie na dzień 11 kwietnia Ogólnego Sejmu, podług Stanów i Prowincyi, jest następujący:

I. Stan magnatów.

Pełnoletni Xiążęta krwi Królew., dotąd głosów 10.	
a)	z prowincyi Pruskiej — 5.
b)	— Brandenburgskiej — 11.
c)	— Pomeranii — 1.
d)	— Szląskiej — 25.
e)	— Poznańskiej — 4.
f)	— Saskiej — 7.
g)	— Westfalskiej — 12.
h)	— Nadreńskiej — 5.

Razem . gł. 80.

II Stan szlachty.

a)	Deputowani z prowincyi Pruskiej głosów 45.
b)	— — — Brandenburg. — 31.
c)	— — — Pomeranii — 24.
d)	— — — Szląskiej — 35.
e)	— — — Poznańskiej — 22.

сына и священника Миле. Предъ отъездомъ посѣтилъ онъ г-на Берге.

— По случаю приостановленія работъ при постройкѣ пастбищъ на гатахъ въ окрестностяхъ Сюлли, кои доставляли пропитаніе около 2,000 чедовѣкъ, произошло большое волненіе.

— Изъ Португаліи пріѣхалъ сюда агентъ, съ порученіемъ отъ своей Королевы, продать одинъ изъ лучшихъ коронныхъ алмазовъ.

— Въ сію минуту, разнесся слухъ о смерти князя Польняка бывшаго министра при Карлѣ X.

31 Марта.

Такъ называемые консервативные диссиденты, въ числѣ 43 чел., образуютъ совершенно новую партію, отличающуюся отъ партіи, предводительствуемой Г. Домателемъ. Собранія ихъ происходятъ у Г. Кастеляна. На послѣднемъ изъ происходившихъ уже тамъ собраний, единогласно опредѣлили, что если Г. Гизо не сдержитъ своихъ обѣщаній, данныхъ имъ избирателямъ въ Сенъ-Пьерръ-сюръ-Дивъ, то есть, если не согласится на присоединеніе способностей (*capacités*) къ выборамъ, на почтовую реформу, на уменьшеніе пошлины съ соли и т. д.; то они рѣшительно отдѣлятся отъ министерства, и присоединятся къ оппозиціи, которая возбудитъ въ нихъ болѣе довѣрія.

Въ *Union Monarchique* напечатано: вчера пріѣхали изъ Мадрита два курьера къ Королевы Христинѣ, а сегодня третій къ министру иностранныхъ дѣлъ. За сямъ тотчасъ былъ собранъ кабинетный совѣтъ.

— Утверждаютъ, что генералъ Сerrano успѣлъ бѣжать изъ Мадрита. Ему предоставлены средства достигнуть французской границы; его вскорѣ ожидаютъ въ Байоннѣ.

— Въ журналѣ *Patrie* напечатано: Лондонскій нашъ корреспондентъ сообщаетъ намъ, основываясь на письмѣ, полученномъ имъ изъ Рима отъ 12 Марта, что тамъ получено уже прошеніе Иенанскаго Короля Дои Франциска, на счетъ расторженія брака съ Королевою Изабеллою.

— Продивающій здѣсь съ давнихъ поръ ильмецкій писатель Гринъ получилъ предписаніе французскаго правительства, чтобы онъ въ 24 часа оставилъ Парижъ, а Францію въ продолженіе 3-хъ дней; въ противномъ случаѣ насильно будетъ удаленъ.

— Генералъ Друэ оставилъ духовное завѣщаніе, коимъ требуетъ, чтобы погребеніе его совершенно было безъ всякой торжественности, чтобы ему не отдава и никакихъ военныхъ похоронъ, и чтобы надъ гробомъ его непрочисляли никакой рѣчи. Изъявилъ желаніе, чтобы его тѣло было погребено на публичномъ кладбищѣ подлѣ его родителя, бывшаго прежде булочникомъ въ Нанси, и чтобы на надгробномъ его камнѣ сдѣлана была простая надпись: „Антоній Друэ, артил-

ну; товарищю му его сынъ младшій и капеланъ Dr. Милеу. Предъ выяздомъ odwiedził P. Berryer.

— Завѣшеніе рѣбятъ пры тамачи гроблахъ въ окрестностяхъ Sully, które żywily około 2,000 ludzi, sprawiło wielkie tamże wzburzenie.

— Przybył tu agent Portugalski, który chce sprzedać, w imieniu swojej Królowej, jeden z najpiękniejszych diamentów korony.

— W téj chwili rozeszła się pogłoska, o śmierci Xiecia Poliguac, niegdys Ministra Króla Karola X-go.

Dnia 31 m. rca.

Такъ названи консервативни диссиденти, влицие 43, tworzą stanowczo nowe stronnictwo, odróżniające się i odłączone od orszaku prowadzonego przez P. Duchatel. Miejsce ich zgrupowania jest u P. Castellane. Odbyli tam już kilka zgromadzeń. Na ostatniem uchwalili jednomyślnie, że jeżeli P. Guizot nie dotrzyma swoich obietnic, danych wyborcom w Saint-Pierre-sur-Dive, t. j. jeżeli nie zezwoli na przyłączenie zdolności (*capacités*) do wyborów, na reformę pocztową, na zniżenie opłaty od soli i t. d., odłączają się stanowczo od ministerstwa i przyłączają się do frakcji opozycji, która wzbudza w nich najwięcej zaufania.

— W *Union Monarchique* czytamy: Wczoraj przybyło znowu z Madrytu dwóch gońców do Królowej Krystyny, a dziś rano trzeci do ministerstwa spraw zagranicznych. Roczem zaraz zgromadziła się Rada gabinetowa.

— Zapewniają, że Generałowi Serrano udało się uciec z Madrytu. Dostarczono mu środków dostania się do granicy francuskiej, i wkrótce jest oczekiwany w Bajonnie.

— W dzienniku *Patrie* czytamy: Nasz korrespondent Londyński donosi nam, opierając się na liście otrzymanym z Rzymu pod d. 12 marca, że tam nadeszła prośba króla hiszpańskiego, Don Francisco, o seperacyą z Królową Izabellą.

— Żyjący tu oddawna niemiecki pisarz Grün, otrzymał rozkaz od rządu francuskiego, aby w przeciagu 24 godzin opuścił Paryż, a Francję w przeciagu 3 dni; w przeciwnym razie gwałtem zostanie wywiezionym.

— Generał Drouot napisał testament, w którym żąda, aby jego pogrzeb odbył się bez wszelkiej okazałości; aby żadne wojskowe honory nie były mu czynione, i aby żadna mowa nie była miana nad jego grobem. Wynurzył przytém życzenie, aby jego ciało pochowane zostało na publicznym ementarzu, obok jego rodziców, dawniej piekarzy w Nancy, i aby na grobowym kamieniu położony był tylko prosty napis: „Antoni Drouot, Generał artylerji, urodzony w Nancy 14

f)	—	Саксонской	—	29.
g)	—	Вестфальской	—	20.
h)	—	Прирейнской	—	25.

Итого . гол. — 231.

III. Штатъ городовъ:

a)	Депутаты изъ провинціи Прусской	голосовъ	28.
b)	— Бранденбургской	—	23.
c)	— Померанской	—	16.
d)	— Силезской	—	30.
e)	— Познанской	—	16.
f)	— Саксонской	—	24.
g)	— Вестфальской	—	20.
h)	— Прирейнской	—	25.

Итого . гол. 182.

IV. Штатъ общинъ:

a)	Депутаты изъ провинціи Прусской	голосовъ	22
b)	— Бранденбургской	—	12.
c)	— Померанской	—	8.
d)	— Силезской	—	16.
e)	— Познанской	—	8.
f)	— Саксонской	—	13.
g)	— Вестфальской	—	20.
h)	— Прирейнской	—	25.

Итого . гол. 124.

Всего голосовъ 617.

f)	—	Саскiей	—	29.
g)	—	Вестфальской	—	20.
h)	—	Надрейнской	—	25.

Итого . гол. 231.

III. Штатъ мiастъ.

a)	Deputowani z провинци Pruskiej	гiосовъ	28.
b)	— Brandenburg	—	23.
c)	— Pomeranii	—	16.
d)	— Szlaskiej	—	30.
e)	— Poznańskiej	—	16.
f)	— Saskiej	—	24.
g)	— Westfalskiej	—	20.
h)	— Nadreńskiej	—	25.

Итого . гол. 182.

IV. Штатъ гми.

a)	Deputowani z провинци Pruskiej	гiосовъ	22.
b)	— Brandenburg	—	12.
c)	— Pomeranii	—	8.
d)	— Szlaskiej	—	16.
e)	— Poznańskiej	—	8.
f)	— Saskiej	—	13.
g)	— Westfalskiej	—	20.
h)	— Nadreńskiej	—	25.

Итого . гол. 124.

Summa ogólna . гол. 617.

лерийской генералъ, родился въ Нанен 11-го Января 1774 года. Наполеонъ называлъ его *мудрецомъ большой армии* (*le sage de la grande armée*), при совокупля, что онъ равно почиталъ бы себя, вѣрно, богатымъ имѣя полфранка на день, какъ и съ пенсіономъ въ 100,000 фр., назначеннымъ ему Императоромъ.

А Г Р А И Я

Лондонъ, 29 Марта.

Вчера, въ первый день въ настоящее время года, былъ у Королевы съездъ въ Сенджемскомъ дворцѣ.

— По послѣднимъ извѣстіямъ изъ Ирландіи, цѣны на хлѣбъ значительно понизились на тамошнихъ рынкахъ, по поводу значительнаго привоза хлѣба изъ Средиземнаго моря и изъ Соединенныхъ Штатовъ. За то, кромѣ болѣзней, свирѣпствующихъ въ Ирландіи, ей угрожаетъ новое бѣдствіе, то есть, распространившаяся страсть переселенія изъ края. Не только рабочій народъ, но даже фермеры и владѣльцы небольшихъ усадебъ, продаютъ свое имущество, съ тѣмъ, чтобы до наступленія весны покинуть свою родину, въ убѣжденіи, что ихъ земли, въ теченіи нѣсколькихъ лѣтъ не принесутъ никакихъ доходовъ землѣикамъ.

— Значительное заготовленіе хлѣба для Ирландіи, истощило суммы, внесенныя въ банкъ; въ послѣднюю недѣлю правительство ассигновало на сей предметъ 244,000 ф. ст. Эти расходы, а равно пересылка наличныхъ денегъ на твердую землю, значительно уменьшили запасныя капиталы банка, которые составляютъ нынѣ 11,231,630 ф. ст. Банковыхъ билетовъ въ обращеніи находится только 19,069,190 ф. ст.

— Здѣсь получено печальное извѣстіе о гибели корабля, плывшаго изъ Гамбурга со 160 пассажирами, коихъ везли въ Канаду. Всѣ сіи несчастные, а также большая часть корабельнаго экипажа, сдѣлались жертвою сего приключенія, которое случилось 18 Декабря въ заливѣ. Капитанъ и 4 чел. изъ экипажа спасены въ открытомъ морѣ Нью-Орлеанскою шкуною.

— Между тѣмъ какъ въ английскихъ журналахъ еженедѣльно сообщаютъ о переходѣ англиканскихъ протестантовъ, преимущественно же пузеитскихъ духовныхъ лицъ въ католическую церковь, въ ирландскихъ газетахъ сообщаютъ, что въ Дублинѣ вдругъ 12 католиковъ изъ высшаго сословія, 9 мужчинъ и 3 женщины, приняли англиканскую вѣру. Въ числѣ ихъ находятся: два священника: Битъ, Суперіоръ монастырей, и Бреннамъ, Кривскій Пробыть.

30 Марта.

Сегодня, когда въ нижней палатѣ продолжали разсматривать проектъ закона о нищихъ въ Ирландіи, членъ палаты Г. Борвикъ, прочиталъ неистовую прокламацію генерала Бретона противъ Карлистовъ и умоверное воззваніе претендента графа Монтемольна; сіе побудило лорда Палмерстона сказать, что этимъ онъ, Г. Борвикъ, хочетъ снова возжечь междоусобную войну въ Испаніи, тогда какъ Англія и правительство ея противны оной.

— Коммисія назначенная нижней палатою для разсмотрѣнія постановленій о судоходствѣ, принимала вчера объясненіе купца Гошена, который объявилъ, что Англія, владѣя большими капиталами и главными рынками иностранныхъ товаровъ, получить болѣшія выгоды отъ уничтоженія этихъ постановленій.

— Лордъ Годвенъ третьяго дня отправился на пароходѣ въ Ла-Плату.

— Изъ Ирландіи извѣдомляютъ, что с. м. отпущены были содержателями тамошнихъ фабрикъ работники, въ числѣ одной пятой части общаго ихъ количества, и что по сему поводу не произошло никакихъ беспорядковъ. Въ Коркскомъ графствѣ свирѣпствуютъ разныя болѣзни, въ особенности лихорадка, отъ которой въ больницѣ города Корка умерли на прошлой недѣлѣ 171 человекъ.

И т а л і я.

Римъ, 15 Марта.

Вчера прибылъ сюда изъ Неаполя наследный принцъ Баденскій съ своею свитою и пробудеть здѣсь до праздника Пасхи.

— Принцъ Оскаръ Шведскій былъ сегодня въ полдень принимаемъ въ аудиенціи у Папы.

— Носится много слуховъ, хотя и не достовѣрныхъ, объ открытомъ въ Ликонѣ и въ Римѣ заговорѣ не-

стycznia 1774 roku. Napoleon называлъ го: Мудрецомъ великой армии, (*le sage de la grande armée*) dodając przytęm, iż równie czułby się zapewne bogatym, mając pół franka na dzień, jak z pensją 100,000 fr. którą mu Cesarz wyznaczył.

А N G L I A.

Лондонъ, 29 марта.

Вечорай, по-разъ первый въ оубеиъ порзе року, были покое у Крѳлѳвѣ въ паѳацу St. James.

— Według ostatnichъ wiadomości z Irlandyi, ceny zboża znacznie spadły na targach tego kraju, a to z powodu znacznychъ запасовъ, przywiezionych z morza Sroczemnego i Stanów-Zjednoczonych. Natomiast, prócz choróbъ trapiącychъ ludność Irlandyi, nowe jęj grozi niebezpieczeństwo, to jest: rozszerzona nadzwyczajnie chęć opuszczenia kraju. Nietylko bowiem klasy wyrobnicze, ale nawet dzierżawcy i dziedzice mniejszychъ włości wyprzedają swą własność, chcącъ jeszcze przedъ wiosną opuścić krajъ rodzinny, w tęm przekonaniu, że ichъ grunta, po tylu klęskachъ, przezъ kilka latъ żadnego nie przyniosą dochodu.

— Znaczne zakupy zboża dla Irlandyi, uszczupliły znacznie summy skarbowe, złożone w banku; gdyż w jednymъ tylko tygodniu, to jest w ostatnimъ, rządъ wydałъ na ten celъ 244,000 funt. ster. Wydatki te, jako też przesyłka gotowizny na lądъ stały, wpłynęły także na zmniejszenie zasobówъ gotówki w banku, które obecnie tylko 11,231,630 funtówъ wynoszą. Także i билетѳвъ bankowychъ jestъ tylko 19,069,190 funt. w obiegu.

— Nadeszła właśnie smutna wiadomość o zatonięciu okrętu z Hamburga, ze 160-ciu wędrowcami, których wiółъ do Kanady. Wszyscy ci nieszczęśliwi, równie jak i wielka częśćъ ekwipażu okrętoowego, stali się ofiarą tego nieszczęścia, które zaszło w dniu 18 grudnia w sławnymъ prądzie на odnodze. Kapitanъ i 4 ludzi ekwipażu uratowani zostali на otwartęm morzu przezъ szoner z Nowego Orleansu.

— Podczas gdy dzienniki angielskie co tydzień donoszą o przechodzeniu anglikańskichъ protestantówъ, mianowicie puzeitowskichъ duchownychъ, на łono katolickiego kościoła, czytamy teraz w dziennikachъ Irlandzkichъ, że w Dublinie 12 katolików z wyższychъ stanówъ, 9 mężczyznъ i 3 kobiety, przeszli razem на wiarę anglikańską. Między niemi znajduje się dwóchъ duchownychъ, X. Beattie, przełożony kilku klasztorówъ, i X. Brennan, Proboszcz z Creeve.

Dnia 30 марта.

Kiedy Izba Niższa zajmowała się w dniu dzisiejszymъ dalszemi rozprawami надъ prawem o ubogichъ w Irlandyi, P. Borthwick, członekъ Izby, wszczęwszy rzeczъ o sprawachъ hiszpańskichъ, odczytałъ zapalczywą odezwę Jenerała Breton przeciwъ Karlistom, i nader łagodny okólnikъ pretendenta Hr. Montemolin: co spowodowało Lorda Palmerstona do oświadczenia mówcy, że tymъ sposobemъ pragnie podniecić наново domową wojnę w Hiszpanii, którą Англія i rządъ angielski najwyraźniej potępia.

— Kommissya Izby Niższej, wyznaczona do przejrzenia praw nawigacyjnychъ, dawała wieczoraj posłuchanie kupcowi Goschen, który jęj oświadczyłъ, że Англія, posiadająca największe kapitały i najznakomitsze targi dla pldówъ zagranicznychъ, wiele zyska на zniesieniu praw pomienionychъ.

— Lordъ Howden odpłynąłъ zawczoraj parostatkiemъ do La-Platy.

— Z Irlandyi donoszą, że rozpущzenie jednęj piątej części robotnikówъ nie dało powodu do żadnychъ rozruchówъ. Rzeczъ та odbyła się 20-go b. m. W hrabstwie Cork panują ciągle choroby, a osobliwie febra, на którą w zesłymъ tygodniu w szpitalu miasta Cork 171 osóbъ umarło.

W R O S N Y.

Рzymъ, 15 марта.

Вечорай przybyłъ tu z Neapolu dziedziczny Wielki Xiążę Badeński, ze swoimъ orszakiemъ, i zamierza bawić do świątъ Zmartwychwstania.

— Xiążę Oskar Szwedzki miałъ dziś po południu posłuchanie u Ojca św.

— Mnóstwo pogłosekъ, chociażъ wiele niepewnychъ, krąży tu o świeжо odkrytymъ spisku w Ankonie i Rzymie, u-

докольныхъ новѣмъ Правительствомъ, состоящихъ исключительно изъ эмиссаровъ монашеской реакціи, противъ возстановленія свѣтскихъ правъ жителей Церковной Области. Это доказано, равно какъ и то, что заговорщики имѣли въ виду избавиться, посреди всеобщаго смутенія, отъ самаго Папы и отъ преданныхъ ему Кардиналовъ. Продолжаютъ брать подъ стражу участниковъ, но, полагаясь на безпредѣльное милосердіе Пия IX, надѣются вторичнаго всепрощенія, которое будетъ еще болѣе великодушнымъ поступкомъ, нежели первое, ибо въ нынѣшнемъ случаѣ Папа проститъ своихъ личныхъ враговъ. Заговоръ противъ новаго порядка вещей въ Церковной Области есть самое недѣльное начинаніе, ибо народъ обожаетъ нынѣшняго Папу, и значительнѣйшую вооруженную силу во всей странѣ составляетъ вновь сформированная городская стража въ малыхъ и въ большихъ городахъ. Къ тому же вѣчно тлѣвшій огонь на революціонномъ очагѣ въ Болоннѣ совершенно погасъ съ тѣхъ поръ какъ тамошняя городская стража прислала недавно въ подарокъ своимъ товарищамъ въ городѣ Римѣ драгоценное знамя, подъ которымъ она присягала вмѣстѣ съ ними пролить свою кровь за Пия IX до послѣдней капли. Папа хочетъ самъ освятить сіе знамя въ Свѣтлое Христово Воскресеніе, и вручить Римской городской стражѣ.

— По поводу дороговизны хлѣба, произошли близъ масть смутенія; въ городахъ Веллетри и Рieti вынуждены были употребить войска для возстановленія порядка.

Испанія.

Мадридъ, 20 Марта.

Снова произошелъ министерскій переломъ, и, по видимому, весьма критическій. Королева третьяго дня объявила, будто бы, что она уже вовсе не желаетъ французскаго министерства. Хотя слуху сему не льзи повѣрять, однако достовѣрно то, что умѣренная партія весьма обезпечена и рѣшилась даже прибѣгнуть къ насильственнымъ мѣрамъ, съ тою цѣлію, чтобы власть не перешла въ руки ихъ противниковъ, прогрессистовъ. Не смотря на заключенный съ министрами союзъ, приверженцы военной власти снова отделились отъ нихъ и стараются навязать Королевѣ кабинетъ, состоящій изъ генераловъ Нарваэза и Пезуэла, и изъ Гг. Гонзалеса-Браво, Мона, Пидала и Мартинеза-де ла-Розы. Подумъры, говорятъ, эти господа, уже недостаточны; прогрессистовъ должно считать мятежниками, и съ оружіемъ въ рукахъ сражаться съ ними. Кто бы ни получилъ въ свои руки власть, споръ между обѣими партіями можетъ вскорѣ перейти изъ конгрессной залы на другое мѣсто.

— Генераль Серрано все еще скрывается въ столицѣ, и министерство не учредило еще надъ нимъ военнаго суда.

— Въ *National* пишутъ по сему предмету слѣдующее: молодой генераль Серрано, шылкаго темперамента, весьма часто бывалъ во дворцѣ. Министры, для предотвращенія соблазна, могущаго компрометировать достоинство короны, хотѣли удалить его изъ Мадрита. Королева сопротивляется сему распоряженію; Серрано скрывается, но гдѣ? вѣрно тамъ, гдѣ его полиція не можетъ найти.

— 9-го числа. Португальскій генераль Казаль, съ отрядомъ въ 2 000 чел. пѣхоты, 140 конницы и двумя орудіями, перешелъ черезъ часть Испанской провинціи Оренсе. Войска сіи пробывши въ Испаніи отъ 9 часовъ утра до 5 по полудни, не положивъ оружія. Испанскій генераль Куэвилласъ, не будучи заблаговременно извѣщенъ объ этомъ походѣ чужестранныхъ войскъ, поспѣшно отправился туда съ своими войсками, но Португальцы оставили уже Испанію.

— Съ какою смѣлостію карлисты производятъ нынѣ военныя свои дѣйствія, можно судить изъ слѣдующихъ фактовъ. Ночью, 13-го Марта, часовой, стоявшій на стѣнахъ самой Барселоны, услышалъ подлѣ стѣны шаги будто бы приближающагося рунта, однако не въ обыкновенное время. На вопросъ его: „Кто идетъ?“ послѣдовалъ отвѣтъ: „Испанцы и Карлисты.“ Часовой сдѣлалъ выстрѣлъ и весь караулъ выбѣжалъ съ ружьями. Дѣйствительно, это была Карлистскія шайка, подступившая подъ самую городскую стѣну; ее преслѣдовали, но безъ успѣха. Въ Санъ-Фелись-дель-Лобрегать, деревнѣ близъ Барселоны, найдено около 60 штукъ оружія, назначеннаго для Карлистовъ. По этому поводу арестовали хозяина дома, въ коемъ и шли это оружіе, и сверхъ сего дру-

knowанымъ przez przeciwników teraźniejszego Rządu, a składającym się wyłącznie z emissaryuszów reakcyi zakonnój, przeciwko przywróceniu praw świeckich dla mieszkanców Kościelnego Państwa. Szczegół ten jest już dowiedzionym, jako też i ta druga okoliczność, że spiskowcy mieli na celu, korzystając z ogólnego zaburzenia, pozbyć się samego Papieża, tudzież sprzyjających mu Kardynałów. Ciągłe tu aresztują spólników tego spisku, ale obok tego, ufając w nieograniczonym miłosierdziu Piusa IX, wszyscy spodziewają się powtórnej ogólnej amnestyi, która będzie większym jeszcze dowodem jego wspaniałomyślności niż pierwsza, gdyż w razie obecnym, Papież przebaczy urazę swoim osobistym nieprzyjaciółom. Spisek przeciwko nowemu rzeczy porządkowi w Państwie Kościelnym jest najnieдорзeczniejszém przedsięwzięciem; lud bowiem ubóstwia teraźniejszego Papieża, a największą część zbrojnej siły w całym kraju, składa nowo-utworzona straż miejska w małych i wielkich miastach. Nadto dodać należy, że wiecznie tlejący ogień na rewolucyjnym ognisku w Bolonii, zagasł zupełnie, od czasu, jak tameczna straż miejska przystała niedawno w darze swoim współtowarzyszom w Rzymie drogą chorągiew, pod którą sama wykonała przysięgę przelać wraz z nimi za Piusa IX aż do ostatniej kropli krwi swojej. Papież chce sam poświęcić tę chorągiew na pierwszy dzień Zmartwychwstania Pańskiego i wręczyć ją miejskiej straży Rzymskiej.

— Z powodu drożyzny zboża zaszły i w poblizkości nas rozruchy; w miastach Velletri i Rieti wojsko musiało się wdać dla przywrócenia porządku.

Hiszpania.

Мадридъ, 20 марта.

Znowu mamy ministerjalne przesilenie, a do tego, jak się zdaje, bardzo krytyczne. Królowa miała oświadczyć onegdaj w wieczór, że już nie chce weale francuzkiego Ministerstwa. Jakkolwiek zdaje się to być niepodobnym do prawdy, rzeczą pewną jest, że właściwie umiarkowane stronnictwo bardzo jest zasmucone i postanowiło chwycić się nawet gwałtownych środków, w celu przeszkodzenia, aby władza nie przeszła w ręce ich przeciwników, progresistów. Pomimo zawartego z Ministrami przymierza, stronnicy panowania wojskowego znowu się od nich odłączyli i starają się narzucić Królowej gabinet złożony z Jeneralów Narvaez i Pezuela, oraz z panów Gonzalez Bravo, Mon Pidal i Martinez de la Rosa. Półśrodkci, mówią ci panowie, nie są już dostateczne; progresistów uważać należy za buntowników i z bronią w ręku przeciwko nim walczyć. Zresztą, któkolwiek przyjdzie do posiadania władzy, spór między obudwoma stronnictwy przeniesie się wkrótce może z sali kongressowej na inne miejsce.

— Jeneral Serano ukrywa się ciągle w stolicy, a Ministerstwo nie ustanowiło jeszcze nad niego sądu wojennego.

— *National* pisze o tym przedmiocie co następuje: Młody Jeneral Serrano, ognistego temperamentu, bywał bardzo często w pałacu. Ministrowie, dla zapobieżenia zgorszeniu, mogącemu skompromitować godność korony, chcieli go oddalić z Madrytu. Królowa opiera się temu rozporządzeniu; Serrano ukrywa się, ale gdzie? zapewne w miejscu, gdzie go policya dosięgnąć nie może.

— Dnia 9, portugalski Jeneral Casal, z 2,000 piechoty, 140 jazdy i dwoma działami, przeszedł przez część hiszpańskiej prowincyi Orense. Wojska te zabawiły w Hiszpanii od g. 9 z rana do 5 po południu, nie złożwszy broni. Hiszpański Jeneral Cuevillas, nie będąc o tym przechodzie wojsk obcych wezwanie uprzedzonym, pośpieszył tam z wojskiem swoim, ale już Portugalczycy ustąpili byli z Hiszpanii.

— Z jaką śmiałością Karliści wykonywają teraz wojskowe swoje działania, okazują następujące fakta: W nocy z dnia 13 marca, sztyldwach stojący na wałach samej Barcelony, usłyszał tuż po-za murami ciężkie stapanie, jakby zbliżającego się rondu, ale w czasie niezwykłym. Na zapytanie jego: „Kto idzie?“ odpowiedziano: „Hiszpanie i Karliści.“ Sztyldwach dał ognia, cała warta wystąpiła do broni. Rzeczywiście była to banda karlistowska, która podsunęła się aż pod same mury miasta; ścigano ją wprawdzie, ale jak zwykle, nie dopędzono. W San Felice del Llobregat, wiosce leżącej pod samymi bramami Barcelony, zabrano około 60 sztuk broni, przeznaczonej dla Karlistów. Z tego powodu właściciel domu, w którym tę broń znaleziono, został aresztowany, tudzież inna osoba, o której wiadano, że do karlistowskiej bandy należał.

гаго человека, о коемъ узнали, что онъ принадлежалъ къ Карлистамъ.

— Въ Каталоніи вообще думаютъ, что генераль Примъ, каталонскій уроженецъ, получитъ по приказанію правительства значительную власть въ этой провинціи.

— Въ *Journal des Débats* напечатано письмо изъ Барселоны; отъ 17-го с. м., въ коемъ сообщаютъ слѣдующее: Бывшій генераль-капитанъ этой провинціи, генераль Бретонъ, собирався ѣхать во Францію, какъ вдругъ получилъ докладъ конгресса, въ коемъ одинъ изъ депутатовъ, Г. Гальвезъ-Канеро, упоминаетъ о жестокостяхъ, совершенныхъ въ Каталоніи, сказала: „Имя Бретона передано будетъ потомству какъ примѣръ жестокосердія и кровопролитія.“ Увидѣвъ себя предметомъ такихъ порицаній, генераль возмѣнилъ намѣреніе препроводить двѣ рекламации, одну въ сенатъ, а другую въ конгрессъ. Въ первой имѣлъ объявить, что онъ не будетъ достоинъ права засѣдать въ сенатѣ, пока его честь не получитъ побличнаго отмщенія, а въ другой требовалъ удаленія изъ конгресса Г. Гальвеза-Канеро.

22 Марта.

Морской министръ уведомилъ вчера палату депутатовъ, что Французы, основываясь на вѣнскомъ трактатѣ, по которому р. Бидасой составляетъ границу между Испанією и Францією, завладѣли гаванью Фуэнтарабиа, что кабинетъ далъ надлежащія предписанія отразить силу силою, и будетъ требовать удовлетворенія отъ французскаго правительства и надѣется получить оное.

— Королева Изабелла посылала третьяго дня къ английскому посланнику съ извиненіемъ, что не могла прежде принять его, и съ приглашеніемъ пожаловать къ Ея Величеству. Посланникъ отправился тотчасъ во дворецъ и пробылъ тамъ болѣе часа; онъ представилъ Королеву послѣдствія интригъ, такъ называемой умѣренной партіи, и того же дня вечеромъ послалъ курьера въ Лондонъ.

— Довѣренныя совѣтники, приближенные къ супругу Королевы, убѣдили его, чтобы всѣмъ тѣмъ, чья образъ мыслей конихъ возбуждаетъ какое либо подозрѣніе, воспрещенъ былъ входъ къ Королеви. Старшій генераль Мансо, извѣстный по своей умѣренности въ мнѣніи, который по своему званію Мадридскаго генераль-капитана ежедневно принимаемъ былъ Королевою, получилъ нынѣ предписаніе, чтобы оставилъ эту должность, а на мѣсто его назначенъ генераль Фулгозио, шурина герцога Ріанзареса. Поговариваютъ даже о назначеніи Регенціи.

— Генераль Серрано приглашенъ посредствомъ официального журнала, чтобы въ продолженіе 30 дней явился въ военный судъ, для оправданія себя въ оказанномъ имъ неповиновеніи.

— Изъ Португаліи получено извѣстіе, что Королевскіе генералы Сальданья и Казаль разбиты. Въ *Clamor publico* такъ сообщаютъ объ этомъ пораженіи: извѣстно, что старшій генераль Поваосъ предложилъ Опортской юнть, чтобы она не оставалась долѣе безъ дѣйствій, при движеніяхъ маршала Сальданья, но напала на него. Въ слѣдствіе сего, едва онъ выступилъ изъ Оporto, какъ узналъ, что комендантъ Опортской крѣпости подкупленъ маршаломъ Сальданья и намѣренъ эту крѣпость, по условленному знаку, передать правительственнымъ войскамъ. Поваосъ послѣшъ но прибылъ обратно въ Оporto, донесъ объ этомъ юнть, которая за симъ тайно арестовала коменданта, дала условленный знакъ и приближившихся враговъ угостила картечью. — Сальданья говоритъ лишился 1400 человекъ.

— Изъ Барсеоны сообщаютъ, что новшій генераль-капитанъ, генераль Павія, учредилъ 5 летучихъ отрядовъ, безпрестанно проходящихъ по горамъ. 11-го числа Тристаны вступилъ въ Кулату, но полковникъ Банксерасъ такъ быстро преслѣдовалъ его, что онъ едва могъ перейти чрезъ городъ.

— В Каталоніи сѣдъ повсѣщѣнне, же Јенералъ Примъ, Каталонczyk, otrzyma od rządu znaczne dowództwo w tej prowincyi.

— Korrespondent *Journal des Débats* pisze z Barcelony pod dniem 17 b. m: Były Jeneralny Kapitan tej prowincyi, Jenerał Breton, wybierał się do Francji, gdy otrzymał sprawozdanie Kongresu, gdzie jeden z Deputowanych, P. Galvez Canero, mówiąc o okrucieństwach, popełnionych w Katalonii, powiedział: „Imię Bretona przejdzie do potomności, jako wzór okrucieństwa i szrogości.“ Widząc się przedmiotem takich pociśków, Jenerał miał postanowić przesłać dwie reklamacje, jedną do Senatu, drugą do Kongressu. W pierwszej miał oświadczyć, że nie byłby godnym zasiadać w Senacie, dopóki jego honor publicznie nie był pomszczony; w drugiej zaś żądał oddalenia z Kongresu P. Galvez Canero.

Dnia 22 marca.

Minister morski zawiadomił wczoraj Izbę deputowanych, że Francuzi, opierając się na traktacie Wiedeńskim, stanowiącym nurt rzeki Bidassoi granicą między Hiszpanią a Francją, opanowali port Fuenterrabia, tudzież, że gabinet wydał stosowne rozkazy do odparcia siły siłą, i żądać będzie zadosyuczynienia od rządu francuzkiego, które spodziewa się otrzymać.

— Królowa kazała wczoraj wynurzyć Posłowi angielskiemu swoje ubolewanie, że go dniem wprzód nie przyjęła, i zaprosiła go na posłuchanie. Poseł udał się natychmiast do zamku, bawił tam przeszło godzinę i zwrócił uwagę Monarchini na intrygi stronnictwa, noszącego nazwę ultra-umiarkowanych. Poseł zdawał się być nader zadowolonym, i tegoż samego wieczora wyprawił gonca do Londynu.

— Zaufani doradcy, mający wstęp do małżonka Królowej, skłonili go do tego, że wszystkim tym osobom, których sposób myślenia wzbudza jakieś podejrzenie, zabroniony został przystęp do Królowej. Stary Jenerał Manso, znany ze swego umiarkowanego zdania, który jako Jeneralny Kapitan Madrytu codziennie był przez Królowę przyjmowany, otrzymał teraz polecenie, aby złożył ten urząd, w miejsce zaś jego mianowanym został Jenerał Fuqosio, szwagier X. Rianzarés. Słychać nawet o ustanowieniu Rejencyi.

— Jenerał Serrano wezwany został w dzienniku urzędowym, ażeby się w przeciągu 30 dni stawił przed sądem wojennym, w celu usprawiedliwienia się z okazanego nieposłuszeństwa swego.

— Z Portugalii otrzymaliśmy wiadomość, że Jenerałowie królewscy Saldanha i Casal zostali pobici. *Clamor publico* tak o tej klęsce donosi: Wiadomo, że stary Jenerał Povoas zaproponował Juncie Oportskiej, aby już dłużej nie patrzyła bezczynnie na obróty Marszałka Saldanhy ale na niego zaczęła uderzyć. Skutkiem tego zaledwie sam wyruszył z Oporto, dowiedział się, że dowódca warowni Oportskiej dał się przekupić Marszałkowi Saldanha; ima tę twierdząc za umówionym znakiem, (spaleniem rakiety w oznaczonym miejscu) wydać wojsku rządowemu. Povoas wrócił więc śpiesznie do Oporto i doniósł Juncie o tém, co słyszał. W skutku tego ów dowódca został potajemnie aresztowany, dano znak umówiony, a zbliżających się śmiało nieprzyjaciół kartaczami poczęstowano. — Saldanha stracił miał 1,400 ludzi.

— Donoszą z Barcelony, że nowy Jeneralny Kapitan, Jenerał Pavia, urządził 5 latających kolumn, które eiagle przebiegają góry. Tristany wszedł d. 11 do Culat, ale Półkownik Baixeras tak blisko szedł za nim w pogoń, że zaledwie mógł przejść przez miasto.